

Als het aan deze grootheden ligt, is de *Green Deal* een *piece of cake*

Het is *Less is More* voor deze grootheden uit het verleden

Thomas Mitchell Morris (St Andrews, Schotland, 1821 - aldaar 1908) is een beroemde Schotse golfer in de 19de eeuw. Hij was eigenlijk de eerste golfbaanarchitect, en de eerste die bunkers aanlegde. Ook is het zijn inbreng geweest om een golfbaan standaard 18 holes te maken.

Auteur: Santi Raats

Hij wordt meestal Old Tom Morris genoemd, om verwarring te voorkomen met zijn zoon Tom Morris Jr, die ook golfkampioen is. Old Tom is geboren en getogen in St Andrews, aan de oostkust van Schotland.

Hij was greenkeeper op Prestwick tot 1865 en daarna op St Andrews tot 1904, maakte en repareerde golfstokken, die toen nog van hout waren. Ook maakte hij golfballen, die toen nog van leer waren en met veren gevuld, én hij speelde golf. Hij houdt nog steeds het record van de oudste golfkampioen (46 jaar). Geen ander heeft zo zijn stempel gedrukt op de sport, de baan en het vak van greenkeeping als hij.

Werk als golfarchitect

Old Tom Morris liet zich in zijn ontwerpen leiden door de natuur en was in het ontwerp van een golfbaan aangewezen op het afmeten van een locatie en daarin achttien tees en greens aan te wijzen door er een stok neer te planten. De rest van de vormgeving van de baan lag in de handen van de greenkeepers. Het was namelijk nog niet mogelijk om op grote schaal grond te verzetten. Old Tom gebruikte de ondulaties en extreme landschapselementen om de hole uitdagend te maken op het gebied van de benodigde slag over een obstakel heen, of voor de beste hoek van waaruit een slag op de green gemaakt diende te worden. Morris was meester in het selecteren van goede greenlocaties. Vaak lagen deze op natuurlijke plateaus. Toch was hij door het landschap ook beperkt: oude foto's laten nog rechthoekige greens zien of greens die recht langs een stenen muurtje

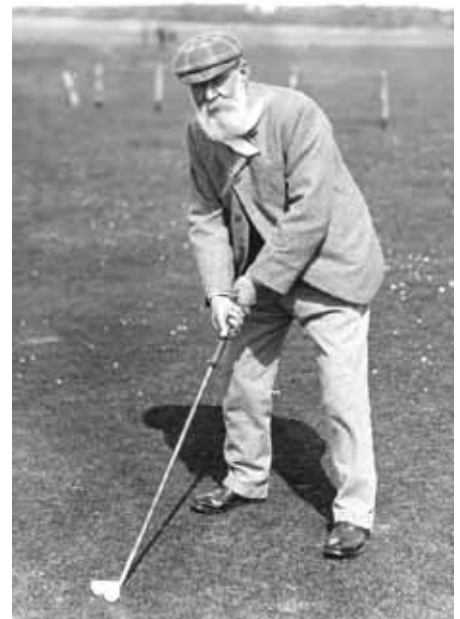
lopen, of langs andere obstakels. Eén van Old Toms uitvindingen was het versterken van bunkerranden met afgedankte dwarsliggers, ofwel de balken uit het bovenstel van een treinrails. Peter Dye zou honderd jaar later met de persoonlijke eer strijken voor deze aanlegmethode. In 1876 ontwierp Morris gescheiden tee-locaties.

Werk als greenkeeper

Old Tom Morris moderniseerde greenkeeping door het invoeren van nieuwe methoden die met name effect hadden op de greens van de Old Course. Hij had in Prestwick per toeval ontdekt dat de conditie van de greens verbeterde door er zand op te leggen. Zijn lijfspreuk werd 'Saund, Honeyman!! Saund and mair Saund'. Oftwel 'zand, zand en nog eens zand'. Met zand loste hij bijna alle problemen op de golfbaan op. Daarmee was de basis van het topdressen en bezanden gelegd.

Traditioneel greenkeeping

Een resultaat van de beperkingen uit die tijd, was dat de greens weliswaar minder snel, maar wel gezonder waren. Voordat we onze ultra efficiënte machines kregen zoals de Triplex maaier in 1968 en frequenter gingen maaien voor het beeld en de bevrediging van de golfers, vroeg greenkeeping veel aan fysieke inspanning. Het duurde ook een eeuwigheid om de greens met een loopmaaier te maaien en nog langer met een duwmaaier of zeis. Het was niet mogelijk om teveel te vragen van de putting greens. Fijne grassen domineerden, omdat de groeisituatie van het gras traag en stabiel was. Bemesting en beregening werden daarvoor speciaal tot een minimum beperkt, want dat had Old

Old Tom: Grondlegger van golfbaanarchitectuur en professionele greenkeeping

Tom goed in de smiezen: de green zou slechter worden als het gras te snel zou groeien. Groei was wel het laatste wat hij wilde. Sommige greenkeepers passen de principes van Old Tom nog altijd toe. Moderne machines worden wel gebruikt, maar zeer voorzichtig. Verticuleren wordt slechts af en toe gedaan en alleen wanneer het fijne gras sterk groeit. Bemesting en beregening worden beperkt tot een minimum. Deze werkwijze wordt ook wel 'traditioneel greenkeeping' genoemd.

Golfspeler

Morris is geliefd door zijn veelzijdigheid, waardoor hij alles vanuit verschillende standpunten bekeek. Zo was hij een begenadigd golfspeler en won meervoudig de titel aan het prille bestaan van de British Open. De inzichten als golfer nam hij mee in het werk als greenkeeper. Hij begreep wat er op de baan gebeurde en wat de golfer beleefde.

Banen

Tom Morris heeft een aantal beroemde banen ontworpen, zoals in Carnoustie (1870), Prestwick (1851) en Muirfield (1891), allemaal banen waar regelmatig het Open is gehouden. Ook door hem aangelegd zijn:

- 1851: Prestwick Golf Club
- 1870: Carnoustie Golf Club
- 1891: Muirfield Golf Links
- 1899: Cruden Bay Golf Course

Colt veranderde golfbaan-architectuur wereldwijd van een terloopse avond-bezigheid in een kunst en een wetenschap

Colt veranderde golfbaanarchitectuur wereldwijd van een terloopse avondbezigheid in een kunst en een wetenschap. Hij gaf de golfbanen in het binnenland een enorme kwaliteit boost en maakte ze haast net zo aantrekkelijk als de oorspronkelijke golfbanen aan de kust. Want golfbanen aan de kust waren uit zichzelf uitdagend door de duinen en waterpartijen en de natuurlijke stukken rough. Golfbanen in het vaak vlakke binnenland moesten aantrekkelijk worden gemaakt door ontwerp en aanleg. Hij droeg immens bij aan het ontstaan van de moderne golfbaan zoals we deze nu kennen.

Essentiële aspecten van een moderne baan

In zijn eerste boek uit 1920, 'Some Essays on Golf Course Architecture' waarvan de exemplaren zeer zeldzaam zijn, heeft hij als een van de eersten de essentiële kenmerken van een golfbaan schriftelijk vastgelegd. Aspecten die voor onze generatie wellicht vanzelfsprekend zijn, maar waarvan Colt de geestelijk vader is.

Nadenken over het spel

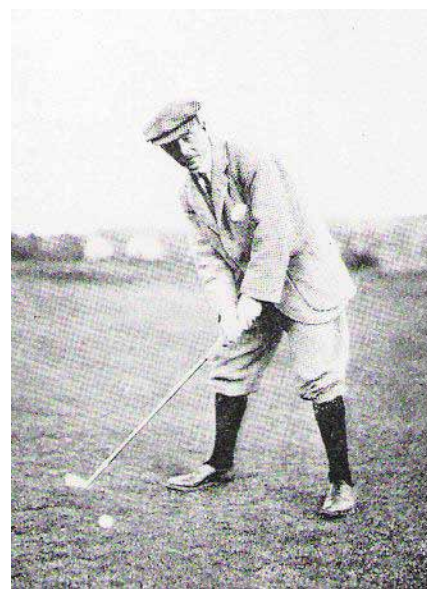
Colt vindt het van essentieel belang dat de kwaliteitsontwikkeling van golfbanen universeel gebeurt. Hij pleit op moderne golfbanen voor twee startpunten, voor uitgelezen plekken voor putting greens en tees, en stimuleert om na te denken over de lengte van individuele holes. Bij het plaatsen van de bunkers vond hij dat een architect goed moest nadenken over hun ligging ten opzichte van de tee, waar spelers verplicht over de bunker heen moeten spelen, of waar een optionele (water/bunker)hindernis genomen moest worden, over bunkers op andere plekken in het spel, maar ook over de inzet van korte holes. Voor de opbouw van de golfbaan raadde Colt aan om te kijken vanuit de ogen van de golfer en uitgebreid stil te staan bij een geschikte toegang tot de green.

Geld is de basis

Ook stond de golfarchitect avant la lettre uitgebreid stil bij financiële overwegingen. Hij legde nadruk op ontwerpen op basis van vraag en aanbod, in plaats van lukraak te tekenen wat de ontwerper esthetisch verantwoord vindt. Hij vroeg zichzelf tijdens het ontwerpen af: hoeveel budget heeft een golfbaan voor aanleg en ook voor het onderhoud? Daarop paste hij een ontwerp voor de golfbaan zelf, maar ook voor andere attracties op de baan, aan. Wat voor type speler komt er op de golfbaan? De moeilijkheidsgraad moet worden aangepast aan het speelniveau, zo stond te lezen in zijn boek. Ook beschreef hij moderne machines zoals een drainagemachine, een maaimachine, een freesmchine en zette de kosten en de baten, zoals het besparen van manuren, op een rij.

Banen

In totaal heeft Colt meer dan driehonderd banen ontworpen en gerenoveerd, onder meer: de Royal Zoute Golf Club in België, de Hamburger Golf Club in Duitsland, de Golf de Saint Germain, Golf de Mandelieu en de Golf du Touquet in Frankrijk. In Nederland ontwierp en renoveerde hij de Eindhovense Golf, Koninklijke Haagsche G&CC, Hilversumsche Golf Club, Kennemer Golf&Country Club, Noordwijkse Golfclub en de Utrechtse Golfclub De Pan. In Schotland werkte hij aan

H.S. Colt: grondlegger van de moderne golfbaan architectuur

MR. H. S. COLT
England's Famous Golf Architect

Harry Shapland Colt (1869 - 1951) was een Brits advocaat en architect van golfbanen, en mede-oprichter van de firma Colt, die toen bestond uit hemzelf en de golfbaanarchitecten Charles Hugh Alison en John S.F. Morrison. Zelf was hij ook een fanatiek golfspeler.

7 min. leestijd

ACHTERGROND

Agronoom Jim Arthur (1920-2005) bouwde een gigantische staat van dienst op in zijn lange advies carrière, waarin hij zo'n 550 Britse golfbanen adviseerde. Hij werkte achttien jaar bij de Royal & Ancient om de banen voor te bereiden in de loop naar de Opens en amateurkampioenschappen. Arthur pleitte passievol voor traditionele greenkeeping met zijn boek 'Practical Greenkeeping', dat al snel een klassieker werd. De professionalisering van het vak maakte daarmee een reuzesprong.

Hij is een held in de ogen van vele greenkeepers. Vaak voerde hij namens hen het woord bij baancommissies, omdat hij hun zorgen deelden en vond dat greenkeeping ruim voldoende mensen en middelen moest hebben. Veel hoofdgreenkeepers noemen Arthurs boek 'the Bible'.

Muirfield Golf Links, in Noord-Ierland aan de Royal Portrush Golf Club en in Engeland aan de Rye Old Course, St George's Hill Golf Club, Sunningdale Forest Golf Club en The Wentworth Club.

Traditionele greenkeeping

Arthur benaderde greenkeeping op een traditionele manier. Hij vond dat het onderhoud op moderne golfbanen vaak veel te veel afwijkt van de traditionele manier, met alle nare gevolgen van dien. Tegenwoordig is het onder golfers hartstikke normaal dat een golfbaan 365 dagen per jaar er groen en strak bijliggen als een biljartlaken, ondanks de speel- en onderhoudsdruk die de baan opvangt. De commerciële belangen die gepaard gaan met de grote toernooien op televisie zijn een stimulans voor deze manier van 'moderne greenkeeping', waarbij architecten dol zijn op signature holes. In de winter kan er op dit soort banen echter niet worden gespeeld, het werkt straatgrasgroei in de hand en de grote partijen hebben geld om hun baan elk jaar van nieuw gras te voorzien.

Arthur maakte in zijn boek echter op een begrijpelijke manier duidelijk aan alle betrokken partijen op en rond een golfbaan duidelijk waarom de traditionele manier van greenkeeping met fijnbladige, diepwortelende grassoorten en genoeg beluchting voor de lange termijn het beste resultaat oplevert, en voelde zich erg betrokken bij de vorming van greenkeeper studenten. Zijn adagium was: weinig bemesten, weinig beregenen. Weinig groei zorgt voor fijne grassen en weinig straatgras.

Slechte ontwikkelingen binnen greenkeeping

Arthur bracht de in zijn ogen slechte ontwikkelingen in greenkeeping in kaart. Zo beschreef hij dat in de naoorlogse jaren veertig er veel landbouwinvloeden van kracht waren op greenkeeping en op het baanonderhoud advies: hoe teel je een gewas? Dat was de hoofdvraag. Natuurlijk ging daarmee veel fout en het duurde vele jaren voordat de nadelige effecten verholpen konden worden. Tegenwoordig is de hoofdvraag: hoe zou een boer dit aanpakken? Goed, dan moeten wij precies het omgekeerde doen. In de jaren zestig werden veel te veel complexe NPK-meststoffen toegepast, aangemoedigd door de commerciële sector. Arthur waarschuwt dat men nog steeds te vaak bodemanalyses als richtlijn aanhoudt voor toepassingen. Hij stelde hardop de vraag: 'wat doet het ertoe dat het fosfaat-niveau laag is als het gras er prima bij staat? Als er problemen zijn, zijn deze niet ontstaan door tekort aan voedingsstoffen!' In de jaren zeventig installeerden

steeds meer golfbanen automatische irrigatie (pop ups), maar niemand realiseerde zich dat het schrikbarend eenvoudig werd om, met een druk op de knop, overmatig te beregenen.

In de jaren tachtig bestonden de hoofdproblemen uit het gebruik van verkeerde grassen in een koortsachtige jacht op kleur, ten koste van 'traditionele' speeloppervlakten. Een voorbeeld was het Penncross dat in Amerika enthousiast werd ingezet in plaats van het Bermuda-gras, maar wat tegenwoordig helemaal niet meer wordt verkocht – op net zulke slechte opvolgers na – omdat het een en al problemen geeft, zoals strenge winterslaap, slecht herstel na bespeling, ongekend veel vilt produceert en bovenmatig vatbaar is voor ziekte. In Amerika verving men Penncross fairways op een gegeven moment met raaigras. Arthur bevocht dit via de media met het argument dat zelfs dwergvariëteiten van raaigras nooit en te nimmer een dichte mat kan vormen en dat balcontrole door het weelderige grasblad bijna onmogelijk is, er topspin ontstaat en spelers de bal niet kunnen stoppen op de green. Het gras blijft dan wel groen in droge periodes, maar ten koste van wat allemaal? In de afgelopen decennia worden vooral veel fouten gemaakt bij de aanleg van golfbanen. Greens bestaand uit puur schraal zand, worden nu de oplossing voor alle problemen genoemd. Maar net zoals in de woestijn zijn enorme hoeveelheden beregening nodig om gras levend te houden. Maar deze omstandigheden zijn helemaal niet natuurlijk voor Noord-Europa, zo maakt Arthur duidelijk. Tot slot is Arthur een groot voorstander van het zorgen van variatie en uitdaging door gebruik te maken van de lokale natuurlijke omgeving en vegetatie. Veel greenkeepers onderhouden op Arthurs manier hun baan op een duurzame manier, die bovendien kosten efficiënt is, wat niet onbelangrijk is gebleken in de afgelopen crisistijd.

Be social

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-5736